

2018 წელს სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა

დაცვის სფეროებში გატარებული ღონისძიებები

სურსათის უვნებლობა

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის მიზანია ადამიანის სიცოცხლის, ჯანმრთელობისა და მომხმარებელთა ინტერესების დაცვა, რაც რისკის საფუძველზე შემდეგი მექანიზმებით ხორციელდება: ინსპექტირება, ზედამხედველობა, მონიტორინგი, ნიმუშის აღება, დოკუმენტური შემოწმება.

სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის მიზნით, სააგენტო ინსპექტირებას ახორციელებს გაფრთხილების გარეშე, გეგმურად და არაგეგმურად.

გეგმური ინსპექტირება არის სახელმწიფო კონტროლის ერთ-ერთი მექანიზმი, რომლის დროსაც ბიზნესოპერატორებთან მოწმდება კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებთან შესაბამისობა სურსათის წარმოების, გადამამუშავებისა და დისტრიბუციის ეტაპებზე. გეგმური ინსპექტირება ხორციელდება რისკზე დაფუძნებული სახელმწიფო კონტროლის წლიური პროგრამის შესაბამისად.

2018 წელს ჩატარდა 5530 გეგმური ინსპექტირება, მათ შორის:

384 - სასაკლაოებში;

275 - ხორცისა და ხორცპროდუქტების საწარმო-სარეალიზაციო ობიექტებში;

137 - რძისა და რძის პროდუქტების (მათ შორის, 41 ყველის) საწარმოებში;

1310 - საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში;

1486 - საბავშვო ბაგა-ბაღის კვების ბლოკებში და 137 - სკოლის ბუფეტებში;

35 - თევზისა და თევზის პროდუქტების საწარმოსა და სარეალიზაციო ობიექტებში;

58 - აგრარულ ბაზრებში;

37 - ნახევარფაბრიკატების საწარმოებში;

542 - პურფუნთუშეულის/ფქვილოვანი პროდუქციის საწარმოებსა და საკონდიტროებში;

95 - ალკოჰოლიანი და უალკოჰოლო სასმელების საწარმოებში;

608 - მარკეტებში.

გარდა ამისა, გეგმური ინსპექტირება ჩატარდა თაფლის მწარმოებელ-რეალიზატორებთან, თხილისა და მზესუმზირის გადამამუშავებელ საწარმოებში, მცენარეული ცხიმის (ზეთი, მარგარინი), კვერცხის, ნაყინის, დაფასოებული სასმელი წყლის, სანელებლების, საკვებდანამატების, შაქრის, ჩიფსის, საკონსერვო, ჩაისა და ყავის საწარმოებში, სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების ობიექტებზე, ხილ-ბოსტნეულის სარეალიზაციო, სადისტრიბუციო, საცალო და საბითუმო სავაჭრო ობიექტებში, წისქვილებში, სამაცივრე და სასაწყობე მეურნეობებში.

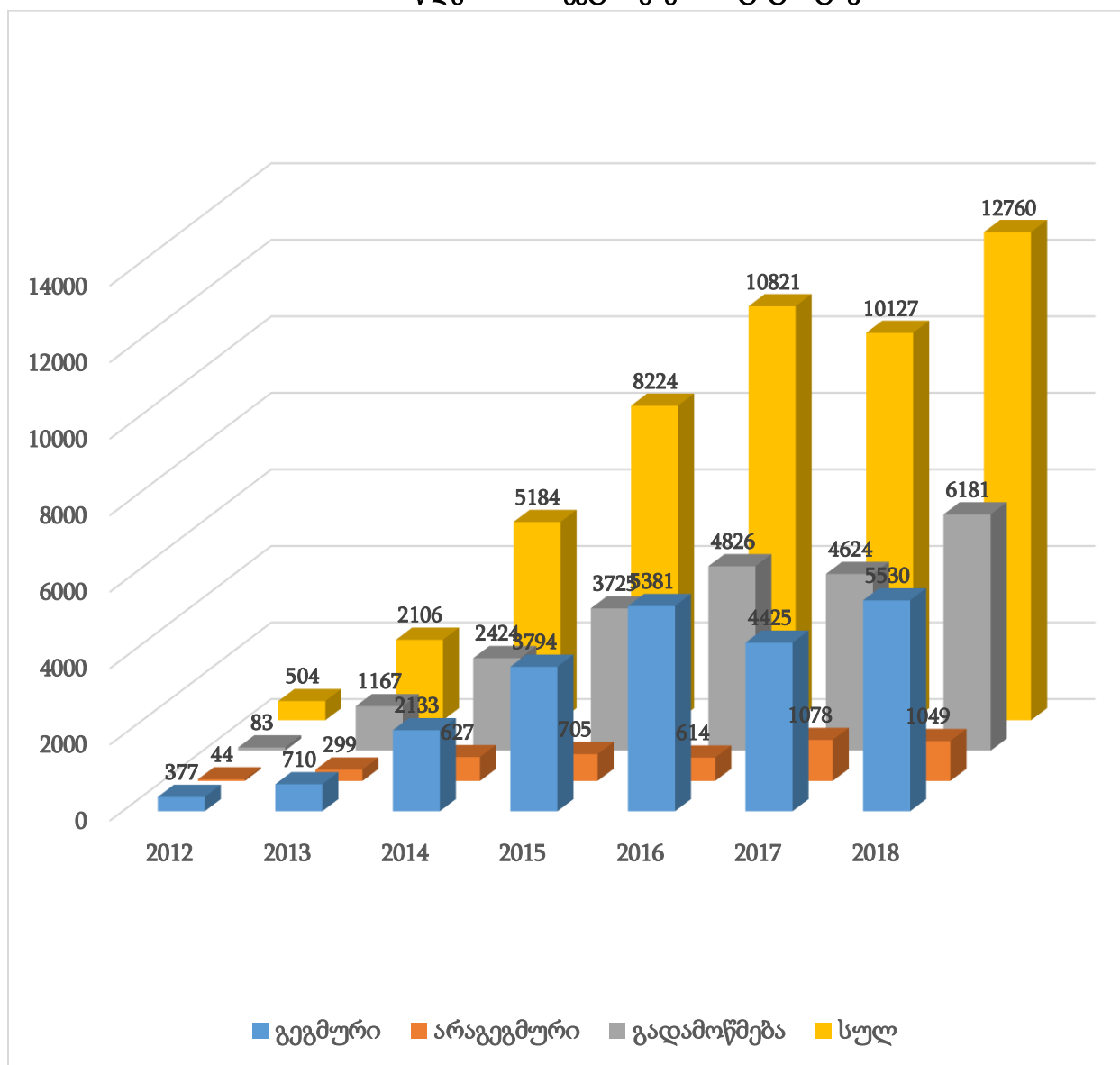
არაგეგმური ინსპექტირება არის წინასწარი დაგეგმვის გარეშე ჩატარებული სახელმწიფო კონტროლი, რომელიც ხორციელდება სახელმწიფო კონტროლის შედეგების, მათ შორის, სააგენტოს მიერ აღებული ნიმუშის ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე. არაგეგმური ინსპექტირების საფუძველი შესაძლოა გახდეს მოსახლეობის ან სხვადასხვა უწყების შეტყობინება და ა.შ.

2018 წელს ჩატარდა 830 არაგეგმური ინსპექტირება, არაგეგმური ინსპექტირება აღიარების მინიჭების მიზნით - 219.

გადამოწმება - 6181.

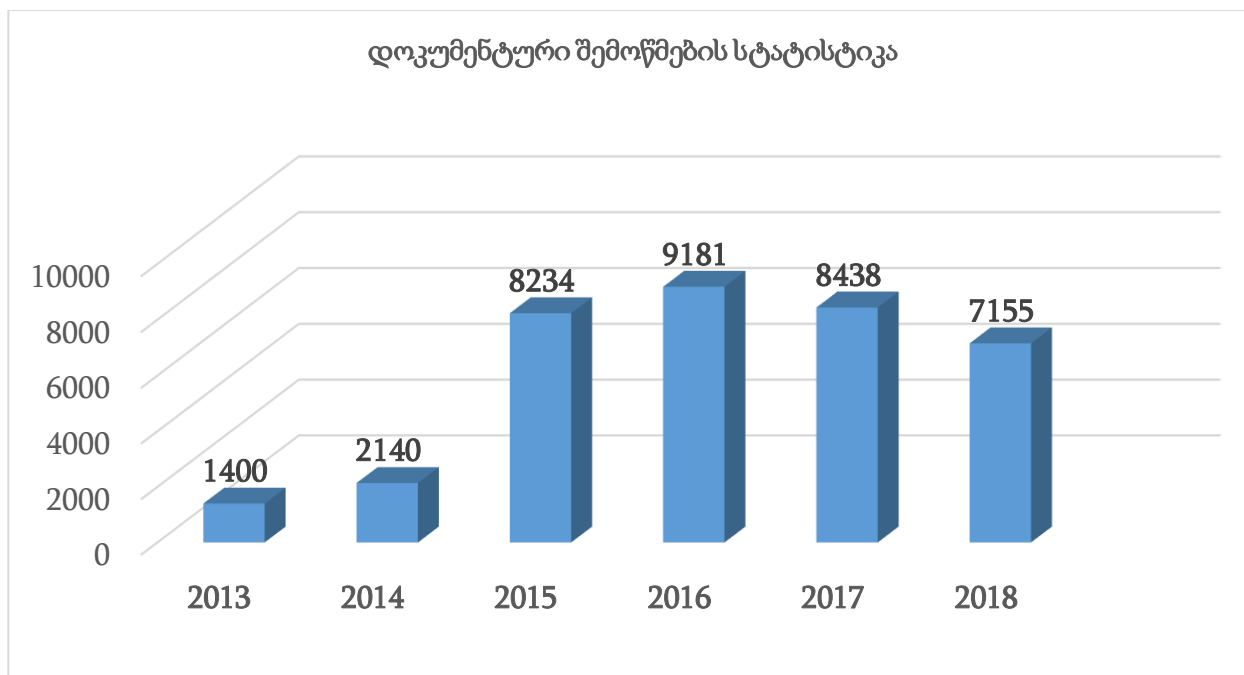
✓ 2018 წელს სურსათის ეროვნულმა სააგენტომ სულ განახორციელა 12 760 ინსპექტირება.

2012-2018 წლების ინსპექტირებების სტატისტიკა

დოკუმენტური შემოწმება არის სახელმწიფო კონტროლის მექანიზმი, რომლის დროსაც დამოუკიდებლად ან სახელმწიფო კონტროლის სხვა მექანიზმებთან ერთად ხორციელდება სურსათის/ცხოველის საკვების ბიზნესოპერატორის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტების, მათ შორის, ჩანაწერებისა და სურსათის/ცხოველის საკვების ეტიკეტირების შემოწმება.

2018 წელს განხორციელდა 7155 დოკუმენტური შემოწმება საზოგადოებრივი კვების (რესტორანი, მზა კერძები, საშაურმე, სწრაფი კვება) ობიექტებში, საბავშვო ბაგა-ბაღის სამზარეულოებსა და სკოლის ბუფეტებში, სასურსათო მაღაზიებსა და მარკეტებში, აგრარულ ბაზრებში, სადისტრიბუციო და სარეალიზაციო ქსელში, საცხოვებელში, ხორცის სარეალიზაციო ობიექტებსა და სურსათის მწარმოებელ სხვა პროფილის ბიზნესოპერატორებთან.

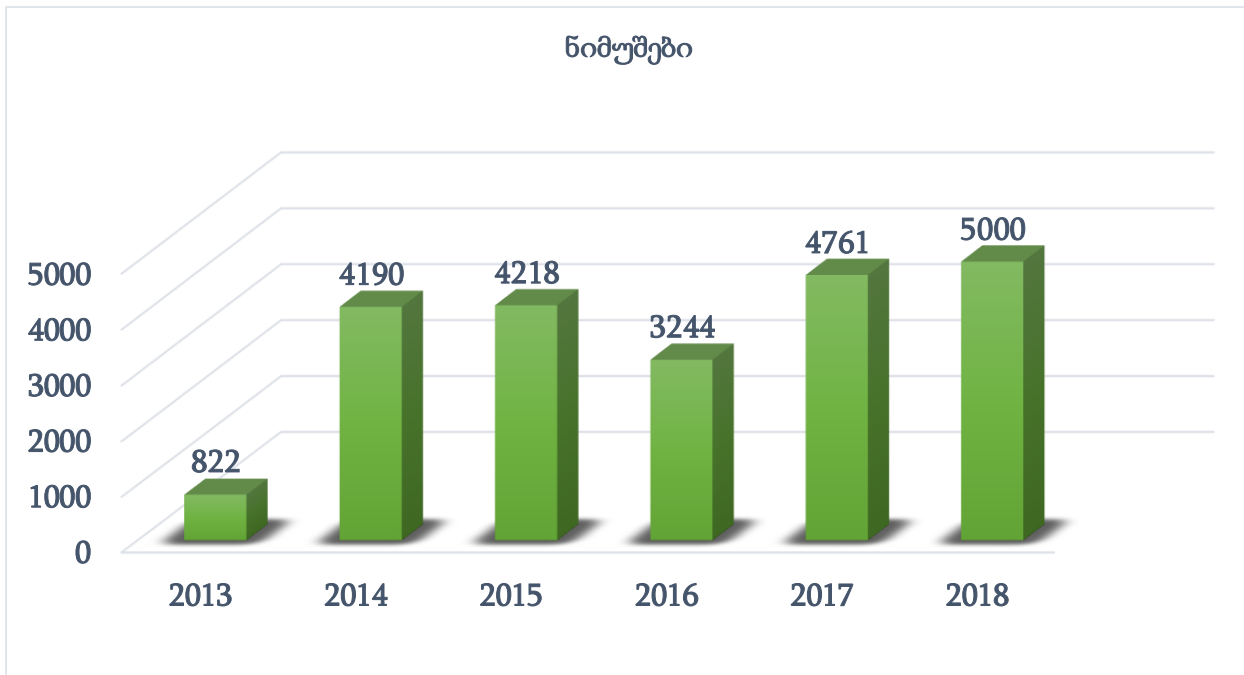

მონიტორინგი

მონიტორინგი არის სახელმწიფო კონტროლის მექანიზმი, რომლის ფარგლებში ხორციელდება წინასწარ დაგეგმილი დაკვირვებები და გაზომვები სურსათის/ცხოველის საკვების შესაბამისობის შესაფასებლად საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან. მონიტორინგის ფარგლებში ხდება სარეალიზაციო ობიექტებიდან სურსათის ნიმუშების აღება და აკრედიტებულ ლაბორატორიაში გამოკვლევა.

ნიმუშის აღება

2018 წელს სურსათის ეროვნული სააგენტოს უფლებამოსილმა პირებმა სათანადო წესით აიღეს და ლაბორატორიაში ჩააბარეს სურსათის (მათ შორის, სასმელი წყლის) 5000 ნიმუში/სინჯი. დარღვევა გამოვლინდა 797-ში (16%).

ზედამხედველობა

ბიზნესოპერატორის საქმიანობაზე დაკვირვება მიმდინარეობს კანონმდებლობის მოთხოვნასთან შეუსაბამო სურსათის/ცხოველის საკვების ბაზარზე განთავსების აღკვეთაზე, ბაზარზე უკვე განთავსებულის ამოღება/გამოთხოვაზე, სააგენტოს მიერ გაცემული მითითებების შესრულებასა და სურსათის/ცხოველის საკვების განადგურებაზე. 2018 წელს განხორციელდა 791 ზედამხედველობა.

ვადაგასული სურსათის გამოყენებისა და რეალიზაციის ფაქტების გამოვლენის შედეგად სააგენტოს უფლებამოსილი პირების ზედამხედველობით განადგურდა:

ხორცი და ხორცპროდუქტები	107 162კგ.
სხვა მყარი სურსათი	6 903 კგ.
თხევადი სურსათი	16 645ლ.
კვერცხი	23 825ც.
ხორცი ფორმა N2-ის გარეშე	5 844კგ.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა (ჯარიმა): „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი“-ს შესაბამისად, სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებისას გამოვლინდა **2851** ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა.

დეპარტამენტში მიმდინარეობს მონაცემთა ელექტრონული აღრიცხვა მოქმედ სასაკლაოებზე დაკლულ ცხოველთა და ფრინველთა რაოდენობის შესახებ. 2018 წლის ბოლო მონაცემებით, საქართველოში ფუნქციონირებს ცხოველთა 103 და ფრინველთა 13 სასაკლაო, სადაც 2018 წლის

განმავლობაში დაიკლა 771 660 ცხოველი (მრპ - 193 355, წრპ - 414 133, ღორი - 146 350, ბოცვერი - 17 614, ცხენი - 208) და 10 746 209 ფრთა ფრინველი.

სულ გაიცა 373 454 ცალი ვეტერინარული მოწმობა ფორმა N2.

გაცემული სერტიფიკატები

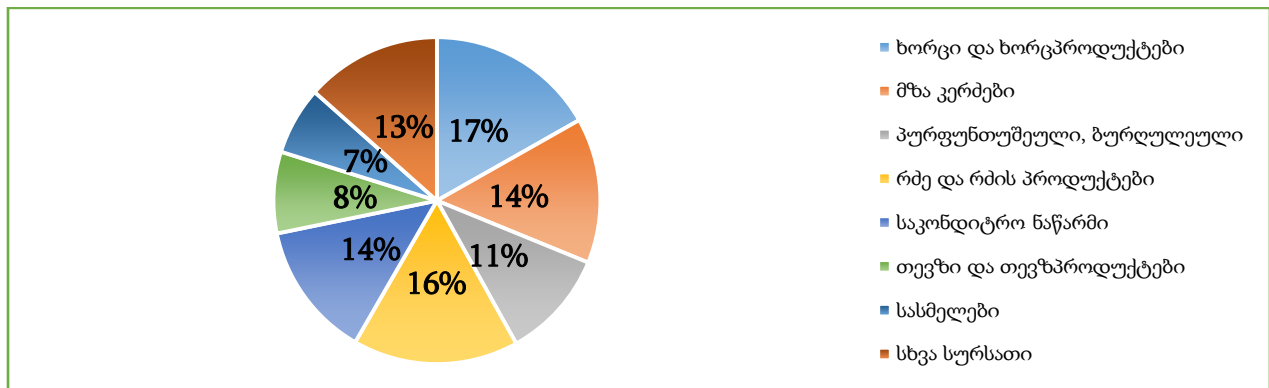
2018 წელს გაიცა 1538 ჰიგიენური, 41 შესაბამისობის შეფასების, 28 - აღიარების და 824 ვეტერინარული სერტიფიკატი.

გაწეული კონსულტაციები

უფლებამოსილი პირების მიერ განხორციელდა 338 კონსულტაცია.

2018 წელს სურსათის უვნებლობის დეპარტამენტში შემოვიდა 1176 შეტყობინება (მოქალაქეთა სატელეფონო შეტყობინება - 1120, დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან - 33, სხვა უწყებებიდან - 23), რომელზეც მოხდა შესაბამისი რეაგირება. დეპარტამენტში განხორციელდა აღნიშნული შეტყობინებებისა და შესაბამისი რეაგირებებისას მიღებული შედეგების ელექტრონული აღრიცხვა.

შემოსული შეტყობინებების პროცენტული გადანაწილება სურსათის სახეობების მიხედვით

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2018 წლის პროგრამის ფარგლებში, შეფასდა და გაანალიზდა ბიზნესოპერატორების ინსპექტირების, დოკუმენტური შემოწმების, მონიტორინგისა და ზედამხედველობის შედეგები, შემუშავდა სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის 2019 წლის პროგრამა და განისაზღვრა პრიორიტეტები.

მიღწეული შედეგები

სამომხმარებლო ბაზარზე მდგომარეობა წლიდან წლამდე უმჯობესდება, რაც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მეტად დაცულობას; ამადღებულა სურსათის ეროვნული სააგენტოს ცნობადობა, რასაც მოწმობს ცხელ ხაზსა და სოციალურ ქსელში შემოსულ შეტყობინებათა რაოდენობის მკვეთრი ზრდა; მომხმარებელი მეტად არის ინფორმირებული და ჩართული, ვიდრე გასულ წლებში. გარდა ამისა, საკანონმდებლო ცვლილებებმა, რომლებიც ბაზრის გაჯანსაღებისკენ არის მიმართული, მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა ურთიერთობა სახელმწიფოს, ბიზნესსა და

მომხმარებელს შორის, რის შედეგადაც გაიზარდა სახელმწიფო კონტროლის ეფექტიანობა, ამალდა მოსახლეობის ცნობიერება და ბიზნესისთვის გაჩნდა კონკურენტული გარემო.

ვეტერინარული კეთილსაიმედოობის უზრუნველყოფა

ვეტერინარიის დეპარტამენტი ზრუნავს ქვეყანაში ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის შენარჩუნებასა და კონტროლზე; ახორციელებს ეპიზოოტიური მდგომარეობის რისკის ანალიზს, ვეტერინარული დანიშნულების პრეპარატების რეგისტრაციას; ადგენს ცხოველებისა და ადამიანების საერთო საშიში მასობრივი, გადამდები დაავადებების გაჩენა-გავრცელების მიზეზებს და იღებს საჭირო ზომებს ამ დაავადებების პრევენციის, პროფილაქტიკის, ლოკალიზაციისა და ლიკვიდაციის უზრუნველსაყოფად. ვეტერინარიის დეპარტამენტის უმნიშვნელოვანესი ფუნქციებია ვეტერინარული დანიშნულების პრეპარატების მიმოქცევის კონტროლი, ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციის უზრუნველყოფა და კონტროლი, ბიზნესოპერატორებისთვის ვეტერინარული მომსახურება, ცხოველთა სნეულებების დიაგნოსტიკა; ცხოველთა გადაყვანა-გადარეკვაზე, ბიოლოგიური ნარჩენების შეგროვებაზე, უტილიზაციასა და განადგურებაზე ზედამხედველობა.

2018 წელს ჩატარებული ვაქცინაციები:

- ✓ თურქულის საწინააღმდეგოდ ვაქცინირებული/რევაქცინირებულია 2 463 487 სული მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვი, მათ შორის, 1 280 392 სული მსხვილფეხა და 1 183 095 სული წვრილფეხა პირუტყვი;
- ✓ ჯილეხის საწინააღმდეგოდ: 1 100 385 სული დაავადების ამთვისებელი ცხოველი, მათ შორის, 364 025 სული მსხვილფეხა, 731 519 სული წვრილფეხა პირუტყვი და 4 841 სული კენტკლიქიანი ცხოველი;
- ✓ ცოფის საწინააღმდეგოდ: 259 458 სული ძაღლი და კატა;
- ✓ ბრუცელოზის საწინააღმდეგოდ: 154 736 სული მსხვილფეხა და 6 104 სული წვრილფეხა პირუტყვი;
- ✓ ცხვრისა და თხის ყვავილის საწინააღმდეგოდ: 23 999 სული წვრილფეხა პირუტყვი;
- ✓ წვრილფეხა პირუტყვის ჭირის საწინააღმდეგოდ: 339 655 სული წვრილფეხა პირუტყვი;
- ✓ ნოდულარული დერმატიტის საწინააღმდეგოდ: 738 180 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;

გამოკვლეულია:

- ✓ ბრუცელოზზე 8 355 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;
- ✓ ალერგიული მეთოდით ტუბერკულოზზე - 10 095 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;
- ✓ თურქულის არასტრუქტურულ ცილებზე (NSP) - 5 000 სული მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვი;
- ✓ თურქულის სტრუქტურულ ცილებზე (SP) - 1 000 სული მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვი;
- ✓ წვრილფეხა პირუტყვის ჭირზე (პოსტვაქცინალური კვლევები) - 100 სული წვრილფეხა პირუტყვი;

- ✓ ცოფზე (პოსტვაქცინალური კვლევები) - 300 სული ძაღლი;
- ✓ ბრუცელოზზე (პოსტვაქცინალური კვლევები) - 50 სული წვრილფეხა პირუტყვი.

დამუშავებულია:

- ✓ ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების საწინააღმდეგოდ 6 459 სული მსხვილფეხა პირუტყვი.

ცხოველთა ჯანმრთელობის დაცვისა და ქვეყნის კეთილსაიმედოობისთვის ხორციელდება შესაბამისი ინფრასტრუქტურული პროექტები. 2018 წელს ქვემო ქართლის რეგიონში - ბოლნისის მუნიციპალიტეტში ცხოველთა გადასარეკ ტრასაზე აშენდა და დაემატა 1 ვეტერინარული ზედამხედველობის პუნქტი (ბიოუსაფრთხოების პუნქტი). ქვეყნის მასშტაბით სულ ფუნქციონირებს 6 პუნქტი (3 ქვემო ქართლისა და 3 კახეთის რეგიონში), სადაც ხორციელდება ვეტერინარული ზედამხედველობა ცხოველების გადარეკვაზე და პარაზიტების საწინააღმდეგოდ მათი უფასო დამუშავება. 2018 წელს დამუშავდა 8 465 სული მსხვილფეხა და 713 168 სული წვრილფეხა პირუტყვი.

გატარებული ქმედითი ღონისძიებების შედეგად, მინიმუმამდე შემცირდა დაავადებების გავრცელების რისკი და ზოონოზური დაავადების შემთხვევების გამოვლინება ადამიანებში.

ცოფის შემთხვევები

2018 წელს დაფიქსირდა ცოფის 46 შემთხვევა, მათ შორისაა 23 ძაღლი, 1 კატა, 16 მსხვილფეხა პირუტყვი, 1 ღორი, 5 გარეული ცხოველი. 2018 წელს, 2013 წელთან შედარებით, ცოფის შემთხვევები ცხოველებში შემცირებულია 60 %-ით.

ჯილეხის შემთხვევები

2018 წელს სულ დაფიქსირებულია ჯილეხის 11 შემთხვევა, აქედან 9 მსხვილფეხა პირუტყვში, 1 ცხენსა და ხორცის ერთ ნიმუშში.

2018 წელს, 2013 წელთან შედარებით, ჯილეხის დაავადების შემთხვევები შემცირებულია 72,5 %-ით.

ცხოველების იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია

ცხოველთა ჯანმრთელობის კონტროლის, აღრიცხვიანობის, მიკვლევადობის უზრუნველყოფის, ასევე, ეტიკეტირებისა და გამჭვირვალობის ხელშეწყობის მიზნით, მიმდინარეობს ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია, რაც პირუტყვის ვაქცინაციის თანმდევი პროცესია.

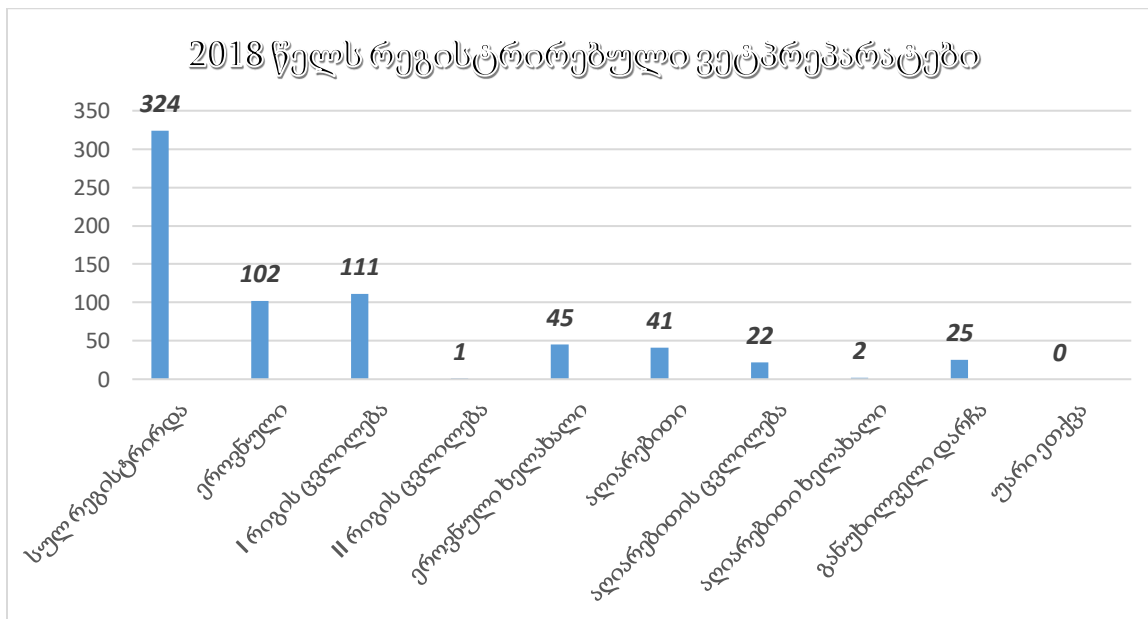
- პირველადი მონაცემებით, 2018 წელს იდენტიფიცირებულია 420 661 სული მსხვილფეხა, 70 571 სული წვრილფეხა პირუტყვი და 1 800 სული ღორი
- მონაცემთა ელექტრონულ ბაზაში დარეგისტრირდა 375 023 სული მსხვილფეხა, 72 763 სული წვრილფეხა პირუტყვი
- მსხვილფეხა და წვრილფეხა საქონლის სადგომოს/დროებითი სადგომის კონტროლის დროს შეუსაბამობა გამოვლინდა მსხვილფეხა საქონლის 29 (1,4%) და წვრილფეხა საქონლის 7 (6,1%) სადგომზე

- სახელმწიფო პროგრამებით გათვალისწინებული ვეტერინარული ქმედება დაურეგისტრირდა 1 074 676 სულ პირუტყვს
- ბრუცელოზის საწინააღმდეგო პროფილაქტიკურ ვაქცინაციასთან ერთად 152 351 სულ მსხვილფეხა საქონელზე გაიცა პასპორტი
- მსხვილფეხა და წვრილფეხა საქონლის სადგომოს/დროებითი სადგომის კონტროლის დროს შეუსაბამობა გამოვლინდა მსხვილფეხა საქონლის 29 (1,4%) და წვრილფეხა საქონლის 7 (6,1%) სადგომზე.

ვეტერინარული პრეპარატების რეგისტრაცია და კონტროლი

2018 წელს სარეგისტრაციოდ შემოვიდა 320 ვეტერინარული პრეპარატი. რეგისტრაციაში გატარდა 324 ვეტპრეპარატი (სარეგისტრაციო ვეტპრეპარატების გარკვეული ნაწილი გადმოვიდა 2017 წლიდან, ვინაიდან რეგისტრაციის პროცესი შესაძლოა გაგრძელდეს რამდენიმე თვე). რეგისტრირებული 324 ვეტპრეპარატიდან ეროვნული რეჟიმით დარეგისტრირდა 102 ვეტპრეპარატი, I რიგის ცვლილებით - 111, II რიგის ცვლილებით - 1, ეროვნული რეჟიმის ხელახალი რეგისტრაციით - 45, აღიარებითი რეჟიმით - 41, აღიარებითი რეჟიმის ცვლილებით - 22, აღიარებითი რეჟიმის ხელახალი რეგისტრაციით - 2. განუხილველი დარჩა - 25 ვეტპრეპარატის სარეგისტრაციო დოკუმენტები.

ვეტპრეპარატების სარეგისტრაციოდ მომსახურების გაწევის საფასურის სახით 2018 წელს სახელმწიფო ხაზინაში შეტანილია 186 825 ლარი.

2018 წელს:

- ინსპექტირებულია 316 ვეტერინარული ობიექტი. მათ შორისაა ვეტერინარული აფთიაქი, ვეტკლინიკა, ზოომდაზღია და ა. შ.
- ხარისხის მონიტორინგის მიზნით, ლაბორატორიული კვლევა ჩატარდა ვეტპრეპარატის 231 ნიმუშს. უვარგისად იქნა მიჩნეული საქართველოში წარმოებული 1 პრეპარატი. გამოვლინდა ასევე ვადაგასული პრეპარატის რეალიზაციის ფაქტი.

მიღებული შედეგი: გაიზარდა ქვეყანაში მაღალი ხარისხის პრეპარატების რეალიზაცია.

ექსპორტი

სააგენტოს მიერ გატარებული ღონისძიებების შედეგად მსოფლიო ბაზარზე გაიზარდა მოთხოვნა ქართულ პროდუქციაზე, მნიშვნელოვნად მოიმატა დაკლული ცხვრის ტანხორცის ექსპორტმა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ადგილზე შეიქმნა დამატებითი ღირებულება და ქვეყანამ მეტი შემოსავალი მიიღო.

2018 წელს საქართველოდან ექსპორტზე გავიდა:

- ✓ 127 139 სული მსხვილფეხა პირუტყვი
- ✓ 66 231 სული წვრილფეხა პირუტყვი და 249 375 ცხვრის დაკლული ტანხორცი
- ✓ მსხვილფეხა პირუტყვის 2 139 534 კგ დამარილებული ტყავი
- ✓ წვრილფეხა პირუტყვის 890 987 კგ დამარილებული ტყავი
- ✓ 1 163 977 კგ მატყლი
- ✓ 2 169 280 ფრთა ფრინველი
- ✓ 885 000 კგ მანგანუმის ოქსიდი
- ✓ 10 048 189 კგ თევზის ზეთი
- ✓ 15 513 961 კგ თევზის ფქვილი
- ✓ 152 030 კგ სოიოს ზეთი
- ✓ 56 00 კგ ხორბლის ქატო
- ✓ 3 442 512 ცალი საინკუბაციო კვერცხი.

ვეტერინარულ-სანიტარიული ზედამხედველობა

ცხოველთა ჯანმრთელობასა და სეზონურ სამოვრებზე გადაადგილებაზე კონტროლის განსახორციელებლად მნიშვნელოვანია ვეტერინარული ზედამხედველობის (ბიოუსაფრთხოების) პუნქტების ფუნქციონირება, სადაც 2018 წელს ინსექტოაკარიციდული პრეპარატებით დამუშავდა 8 465 სული მსხვილფეხა და 713 168 სული წვრილფეხა პირუტყვი.

ფიტოსანიტარიული კეთილსაიმედოობის უზრუნველყოფა

მცენარეთა დაცვის დეპარტამენტის ფუნქციაა ქვეყანაში საკარანტინო ღონისძიებების განხორციელება, მავნე ორგანიზმების შემოტანისა და გავრცელებისაგან ქვეყნის ტერიტორიის დაცვა. დეპარტამენტი ზრუნავს სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების ფიტოსანიტარიულ დიაგნოსტიკაზე, მავნე ორგანიზმების გავრცელების პროგნოზირებასა და მათ წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელებაზე, კარანტინს დაქვემდებარებული პროდუქციის ფიტოსანიტარიულ საკარანტინო შემოწმებაზე.

მცენარეთა დაცვის დეპარტამენტი სტრუქტურული ერთეულების მეშვეობით ახორციელებს მცენარეული წარმოშობის პროდუქციის, სატრანსპორტო საშუალებების, საწყობების და ობიექტის გაუსნებოვნების ორგანიზებას, არეგისტრირებს პესტიციდებსა და აგროქიმიკატებს, ახორციელებს ფიტოსანიტარიულ მონიტორინგსა და რისკის მართვას, პასუხისმგებელია ფიტოსანიტარიულ და რეექსპორტის ფიტოსანიტარიული სერტიფიკატის გაცემაზე, ევალება ბიზნესოპერატორების ფიტოსანიტარიული მომსახურება.

განსაკუთრებით საშიშ და საკარანტინო მავნებლებთან ბრძოლა

სააგენტო საკუთარი ძალებით ყოველწლიურად ახორციელებს ბრძოლის ღონისძიებებს განსაკუთრებით საშიშ და საკარანტინო მავნე ორგანიზმების (კალიები, ამერიკული თეთრი პეპელა, ბზის ალურა) წინააღმდეგ. გატარებული ღონისძიებების შედეგად მინიმუმამდე მცირდება მავნე ორგანიზმების საზიანო ზემოქმედება სასოფლო სამეურნეო კულტურებზე და მთლიანად მწვანე საფარზე.

2018 წელს

- ✓ აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ დამუშავდა **790 000** ჰექტარი ფართობი
- ✓ აზიური ფაროსანას მონიტორინგის მიზნით განთავსდა **8000** ფერომონიანი დამჭერი მთელი ქვეყნის მასშტაბით და **100 ათასი** ფერომონი „მოიზიდე და გაანადგურე“ სადგურებისთვის ტყისა და სოფლების გარე პერიმეტრებზე
- ✓ კალიების და კუტკალიების წინააღმდეგ დამუშავდა **14 826** ჰექტარი
- ✓ ამერიკული თეთრი პეპლის წინააღმდეგ დამუშავდა **2 460** ჰექტარი.

პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების სახელმწიფო კონტროლი

მცენარეთა დაცვის დეპარტამენტი სისტემატურად ახორციელებს სარეალიზაციო ქსელში განთავსებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლს.

2018 წელს აღებული და ლაბორატორიულად გამოკვლეულია პესტიციდის 300 და აგროქიმიკატის 48 (სულ 348) ნიმუში.

შემოწმდა ასევე პესტიციდების სარეალიზაციო 136 ობიექტი.

მცენარეთა მავნე ორგანიზმების (მათ შორის საკარანტინო და არასაკარანტინო) ზედამხედველობა და მონიტორინგი

2018 წლის ფიტოსანიტარიული კონტროლის პროგრამით, განსაკუთრებით საშიში და საკარანტინო მავნე ორგანიზმების ზედამხედველობისა და მონიტორინგის მიზნით, კახეთის, შიდა და ქვემო ქართლის, მცხეთა-მთიანეთის, სამეგრელო-ზემო სვანეთის, გურიის, იმერეთის, სამცხე-ჯავახეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებში, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და ქალაქ თბილისის ტერიტორიებზე განთავსდა 400 ცალი ფერომონიანი სქესმჭერი ენტომოლოგიური გამოკვლევებისთვის; მავნე ორგანიზმების დიაგნოსტიკისათვის (ენტომოლოგიური, ფიტოპათოლოგიური, ვირუსოლოგიური, ჰელმინთოლოგიური, ჰერბოლოგიური) კვლევა ჩატარდა 734 ნიმუშს. მავნე ორგანიზმების გავრცელების არეალის სწრაფი ზრდის, ახალი მავნე ორგანიზმების გამოჩენისას შესაძლებელია სხვა მავნე ორგანიზმების კვლევა მათი იდენტიფიცირების მიზნით. ფიტოსანიტარიული კონტროლის დროს გათვალისწინებული იყო დამატებით 67 ნიმუშის აღება. კონტროლის პროგრამის მიმდინარეობისას ლაბორატორიიდან მიღებული 50 გამოცდის ოქმის საფუძველზე გამოვლინდა საქართველოსათვის საკარანტინო შემდეგი მავნე ორგანიზმები:

ხეხილის ბაქტერიული სიღამწვრე (*Erwinia amylovora*) – 6 (ქვემო ქართლი, კახეთი, რაჭა-ლეჩხუმ-ქვემო სვანეთი);

კარტოფილის ოქროსფერი ნემატოდა (*Globodera rostochiensis*) – 2 (ქვემო ქართლი);

კარტოფილის კიბო (*Synchytrium endobioticum*) – 5 (აჭარა);

ციტრუსოვანთა შავი ფრთათეთრა - 8 (აჭარა);

ხმელთაშუა ზღვის ნაყოფის ბუზი - (*Ceratitis capitata*) -29 (სამეგრელო-ზემო სვანეთი, იმერეთი, გურია).

ფიტოსანიტარიული ექსპორტის სერტიფიცირება

2018 წლის განმავლობაში სურსათის ეროვნული სააგენტოს რეგიონული სამმართველოების მცენარეთა დაცვის სპეციალისტების მიერ მცენარეული წარმოშობის პროდუქციაზე გაცემულია 10 363 ფიტოსანიტარიული სერტიფიკატი, მათ შორის, 10 046 ექსპორტის და 312 რეექსპორტის ფიტოსანიტარიული სერტიფიკატი.

ფიტოსანიტარიული სერტიფიცირება ჩატარდა და გაცემული სერტიფიკატების საფუძველზე საქართველოდან ექსპორტირებულია 166 399 ტონა მცენარეული პროდუქცია, მათ შორის:

თხილი - 14 360 ტონა

დაფნა - 4 788 ტონა

ხე-მასალა - 333 107.19 მ³

ჩაი - 1 725 ტონა

ხურმა - 3 885 ტონა

ატამი - 4 119 ტონა

ვაშლატამა - 6 743 ტონა

სხვა ხილი - 3 449 ტონა

ბოსტნეული - 2 748 ტონა

მწვანელი - 3 693 ტონა

კარტოფილი - 16 981 ტონა

სამკურნალო მცენარეები - 8 932 ტონა.